

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/50/2016
Identifikačné číslo spisu: 3014200640
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3014200640.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa X. N., bytom K. XXX, zastúpeného advokátom Mgr. Jozefom Gáplovským, Dubnica nad Váhom, Centrum II 88, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, zo 14. marca 2016, č.k. 15Sd/193/2014-54, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 14. marca 2016, č.k. 15Sd/193/2014-54, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1.

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X-I. zo dňa 12. júna 2014 v spojení s rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X -II. zo dňa 13. júna 2014. O náhrade trov konania rozhodol tak, že odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Dôvodil tým, že rozhodnutím z 12. júna 2014 č. XXX XXX XXXX X-I. bol navrhovateľovi priznaný od 31. mája 2010 starobný dôchodok v sume 316,60 eur mesačne podľa § 65, § 274 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Podľa § 82 zákona o sociálnom poistení a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky: 1/ č. 404/2010 Z.z., ktoré ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky, bol starobný dôchodok zvýšený od 1. januára 2011 na sumu 322,30 eur mesačne; 2/ č. 344/2011 Z.z., ktoré ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky od 1. januára 2012 bol starobný dôchodok zvýšený na sumu 333,00 eur mesačne a 3/ č. 329/2002 Z.z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty, bol starobný dôchodok zvýšený od 1. januára 2013 na sumu 344,20 eur mesačne. Rozhodnutím z 13. júna 2014 č. XXX XXX XXXX X-II. bolo rozhodnuté o zvýšení starobného dôchodku na sumu 355,60 eur mesačne od 1. septembra 2013 podľa § 66 ods. 3 zákona o sociálnom poistení. Suma starobného dôchodku sa zvýšila za obdobie dôchodkového poistenia získané počas poberania starobného dôchodku.

Krajský súd preskúmal neprávoplatné rozhodnutia vo veci starobného dôchodku navrhovateľa podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Navrhovateľ namietal ich nezákonnosť, dôvodiac tým, že starobný dôchodok mu mal byť priznaný v sume 632,70 eur mesačne s príslušnou valorizáciou, lebo podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach č. 128 dávky sa môžu krátiť za splnenia určitých podmienok, avšak citovaný dohovor striktne nehovorí o potrebe krátenia, ale len o možnosti krátenia. Poukázal na to, že ako bývalý príslušník polície bol vo výkone služby viac ako 22 rokov so zaradením v prevažnej miere do I. kategórie funkcií, v menšej miere do II. kategórie funkcií a keďže vnútroštátna úprava umožňuje súbeh starobného a výsluhového dôchodku, nie je na mieste krátenie dôchodkovej dávky starobného a výsluhového dôchodku, nie je na mieste krátenie dôchodkovej dávky starobného zabezpečenia.

Krajský súd po vykonanom prieskume poukázal na dikciu ustanovenia § 274, § 65 ods. 1, 2, § 66 ods. 3 a § 82 zákona o sociálnom poistení a konštatoval, že nemožno v zmysle námietok navrhovateľa vytýkať porušenie zákona odôvodňujúce zrušenie preskúmaných rozhodnutí. O nároku na starobný dôchodok bolo rozhodnuté na podklade správne zhodnotených období dôchodkového poistenia, vymeriavacích základov podľa evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia, ktoré navrhovateľ podpísal a tieto nenamietal. Konkrétna suma dávky bola určená v súlade s platnými právnymi predpismi, účinnými v čase vzniku nároku na starobný dôchodok, a preto odporkyňa bola povinná tieto predpisy aplikovať aj vrátane zákonných obmedzení. Rozhodnutia odporkyne krajský súd ako vecne správne a zákonné potvrdil.

O trovách konania rozhodol podľa § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 OSP tak, že navrhovateľovi ich náhradu nepriznal, pretože nebol v konaní úspešný a odporkyňa toto právo zo zákona nepatrí.

2.

Navrhovateľ podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie, žiadajúc rozsudok krajského súdu zmeniť a rozhodnutia odporkyne zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie. V prvom rade poukázal na diskrimináciu vo výklade právnych predpisov, na základe ktorých mu bol priznaný nižší starobný dôchodok ako dôchodok vypočítaný, v ktoromkoľvek systéme dôchodkového zabezpečenia. Ako príslušník polície bol vo výkone služby viac ako 22 rokov so zaradením v prevažnej miere do I. kategórie funkcií. Odporkyňa mu vypočítala starobný dôchodok v sume 632,70 eur mesačne podľa zákona č. 461/2003 Z.z. a podľa zákona č. 100/1988 Zb. v sume 306,20 eur mesačne. Ďalej poukázal na čl. 33 ods. 2 Dohovoru a zdôraznil, že dohovor nehovorí o „potrebe“ krátenia, ale len o možnosti krátenia za presne stanovených podmienok. Záverom poznamenal, že prvostupňový súd sa ani nezaoberal námietkou týkajúcou sa odôvodnenia rozhodnutia z 12. júna 2014, kde sa uvádza realizácia rozsudku krajského súdu z 3. marca 2014, ktorá sa jeho veci netýkala.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, § 492 ods. 2 SSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP a § 492 ods. 2 SSP) a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre potvrdenie alebo zmenu rozsudku súdu prvého stupňa.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, ktorý podľa tretej hlavy piatej časti OSP preskúmal na základe opravného prostriedku navrhovateľa rozhodnutie odporkyne z 12. júna 2014 o priznaní starobného dôchodku od 31. mája 2010 v sume 316,60 eur mesačne a z 13. júna 2014 o zvýšení starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia, získané počas poberania tohto dôchodku alebo jeho časti.

Podľa § 244 ods. 2 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Krajský súd sa citovanými ustanoveniami náležite neriadil. V odôvodnení rozsudku uviedol len obsah opravného prostriedku, obsah vyjadrenia odporkyne a obsah prednesov účastníkov na pojednávaní vo veci a iba skonštatoval, že napadnuté rozhodnutia zodpovedajú zákonu. Odporkyňa ich vydala na podklade predložených dostupných dôkazov.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu a vyvodzuje právne závery. V odôvodnení rozsudku súd musí uviesť nielen podstatný obsah prednesov účastníkov konania. Je povinný stručne a jasne vyložiť, ktoré skutočnosti mal za preukázané a ktoré nie, akými úvahami sa pri posudzovaní súladu preskúmaného rozhodnutia so zákonom spravoval, ako posúdil zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu nevyplýva, na základe ktorých skutkových a právnych dôvodov sa stotožnil so správnosťou postupu odporkyne pri krátení starobného dôchodku navrhovateľa, primerane k počtu skončených rokov doby trvania služby príslušníka policajného zboru, pre výšku výsluhového príspevku priznaného od 1. januára 2001 podľa zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, podľa článku 33 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach.

Nedostatočné odôvodnenie rozsudku je okolnosť, ktorá bráni účastníkovi konania riadne konať pred súdom a namietať konkrétne dôvody, pre ktoré nepovažuje právne posúdenie veci súdom za správne. Odvolací súd nie je oprávnený nahrádzať chýbajúcu právnu úvahu súdu prvého stupňa, keďže takým postupom by sa účastníkovi konania odňalo právo na prejednanie veci v dvojinstančnom súdnom konaní.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 a s § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 OSP a podľa § 492 ods. 2 SSP.

V ďalšom konaní krajský súd prejedná vec znovu, vysporiada sa s námietkami navrhovateľa uvedenými v jeho opravnom prostriedku proti preskúmanému rozhodnutiu odporkyne a znova o návrhu rozhodne. Nové rozhodnutie vo veci riadne odôvodní a znovu rozhodne aj o náhrade trov konania

vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.